

Hoci Francúzi ešte pred pár rokmi frflali na americké zásahy v Afganistane či Iraku, na Damask sa hotujú medzi prvými.

Trojka sfúkla grécky plán reštrukturalizácie troch veľkých štátnych zbrojárskych firiem.

Portugalský súd zrušil už tretie krízové opatrenie vlády za posledných 13 mesiacov.

Francúzske sebavedomie. Grécko je na tom dobre aj zle. Berlusconiho dokonalá hra.

Média sú už šesť rokov plné krízy, preto je každá tematická odbočka vítaná. Napríklad konflikt v Sýrii. Hoci Francúzi ešte pred pár rokmi frflali na americké zásahy v Afganistane či Iraku, na Damask sa hotujú medzi prvými. No po tom, ako Nemci povedali nie, britský premiér prvýkrát od roku 1782 prehrál v parlamente hlasovanie o vojne a Obama posunul horúci zemiak Kongresu, Hollande ostal sám vojak v poli. Preto sa nakoniec rozhodol aj on dať najskôr hlasovať o útoku v parlamente.

Situácia je výbušná aj v Európe, najmä tá ekonomická. Trojka sfúkla grécky plán reštrukturalizácie troch veľkých štátnych zbrojárskych firiem a požaduje oveľa radikálnejšie riešenia. Len tieto firmy v roku 2011 vyrobili stratu 130 miliónov eur a naakumulovali dlh skoro 2,5 miliardy eur. SYRIZA, druhá najsilnejšia strana v parlamente a dlhodobý líder prieskumov, navrhla zastaviť platbu úrokov na zahraničný dlh. Väčšiu časť tohto dlhu držia špekulanti s názvom daňovníci členských štátov, teda aj my. To, že tretia záchrana Grécka je reálny scenár, priznal už aj šéf Eurogroup Jeroen Dijsselbloem.

Napriek tomu z oficiálnych gréckych miest neprestávajú prúdiť pozitívne čísla o primárnom prebytku v hospodárení štátu. V prvých siedmich mesiacoch 2013 to bolo údajne až 2,6 miliardy eur. Bohužiaľ, z toho bolo 1,5 miliardy vďaka vráteným úrokom z gréckych dlhopisov, ktoré vrátili centrálné banky eurozóny do Grécka. Z Atén priletela aj kuriózna informácia. Až 10% štátnych zamestnancov prijatých medzi rokmi 2004-2009 údajne sfalšovalo svoje doklady o vzdelaní. Vláda to vďačne privíta ako nové sito na prepúšťanie.

Na juh od Pyrenejí je situácia podobná. Portugalský súd zrušil už tretie krízové opatrenie vlády za posledných 13 mesiacov. Zmena zákonníka práce mala umožniť jednoduchšie prepúšťanie úradníkov, pre ktorých mala vzniknúť schéma mobility podobná gréckej. Vyvoláva to pochybnosti, či krajina dokáže vôbec reformovať a či niekedy uvidíme dáke eurá z pôžičky nazad.

V Španielsku v auguste klesla nezamestnanosť. Pokles v tomto konkrétnom mesiaci (keď sú všetky sezónne práce už dávno v plných obrátkach) je prvý od roku 2000. Zádrhel? Nezamestnanosť poklesla v celej krajine o 31 ľudí. Dôvod na radosť má len premiér. Poslanci ho podržali a neodsúhlasili jeho povinnú výpoveď pred súdom ohľadom podozrivého financovania, do ktorého je zapletený.

Rajoy by sa mal učiť od Berlusconiho, ktorý vie rozohrať dokonalú hru. Súd ho prednedávnom právoplatne odsúdil na väzenie a stratu senátorského kresla za daňové podvody. Že do basy nepôjde bolo každému jasné. Ale on sa nechce vzdať ani politického kresla. Ak ho vraj zo senátu vykopnú, jeho strana vystúpi z koalície a tá sa zrúti. Premiér Letta má hlavu v smútku. Má poslúchnuť zákon, alebo udržať vládu a ignorovať rozhodnutie súdu? Veľmi ťažko sa mu potom bude vysvetľovať boj pro-

Predaj áut vo Francúzsku sa medziročne prepadol o 10%, veľké prepady hlási aj Španielsko a Taliansko.

Európska komisia spúšťa poplach. Vo svete sa vraj rozmáha protekcionizmus.

Podľa návrhu Bruselu by v budúcnosti mali mať všetky autá zabudovaný obmedzovač rýchlosti.

ti daňovým únikom v krajine. Aby toho nebolo málo, priebežný taliansky deficit sa oproti minulému roku zhoršil o zhruba 50%, keď za prvých osem mesiacov dosiahol 60 miliárd eur, v auguste samotnom 9,2 miliardy eur.

Vo Francúzsku nezamestnanosť zlomila 16-ročný rekord a dosiahla 10,5%. Predaj áut v krajine sa medziročne prepadol o 10%, veľké prepady hlási aj Španielsko a Taliansko. Ford, Fiat, európsky GM a samozrejme PSA hlásia odhadované straty okolo 5 miliárd eur. Zaplatíme im ďalšie kolo šrotovného?

Ludia sa z týchto štátov presúvajú tam, kde to ešte ako-tak ide. Británia hlási 30-50% medziročný nárast žiadateľov o zaradenie do národného poistenia z krajín juhu. O nemecké občianstvo požiadalo o 82% viac Grékov ako minulý rok. Angela Merkelová zopakovala svoje vyjadrenia o nutnosti zamyslieť sa nad obmedzením práv Bruselu nad členskými štátmi. Viacerí za tým vidia snahu motivovať Britániu, aby toľko nepremýšľala nad vystúpením z EÚ. Príliš veľa moci v rukách európskych úradníkov je pre Britov jednou z hlavných motivácií.

No britská vláda nepotrebuje Brusel na robenie nešťastných krokov. Britské banky budú musieť štátu odviesť 1,1 miliardy libier ako čiastočnú úhradu strát, ktoré štát utrpel pri vyplácaní sporiteľov z islandských bánk. Straty ľuďom, ktorí sa nechali zlákať vysokými úrokmi v islandských internetových bankách, tak zaplatia tí ľudia, ktorí sa nachytať nenechali a úspory nechali v britských bankách.

Európska komisia spúšťa poplach. Vo svete sa vraj rozmáha protekcionizmus, čo ohrozuje už tak krehké ekonomiky. Pripomeňte mi, bola to nejaká iná Komisia, čo spravila pred nedávnom jeden z najväčších protekcionistických krokov posledných rokov, keď uvalila obrovské clá a kvóty na čínske solárne panely?

Chorváti so vstupom do EÚ spoznávajú aj jej trpkú príchuť. Okrem toho, že im už hrozia sankcie za neaplikovanie zákonov o európskom zatykači, museli prestať predávať tradičné dezertné víno Prošek. Podľa Bruselu sa totiž príliš podobá na talianske šumivé víno Prosecco. Čo na tom, že je to na prvý pohľad iný nápoj farbou, chuťou, konzistenciou aj názvom a nepomýlil by si ich ani spotrebiteľ opojený tromi fľašami jedného z nich?

Bruselu chýba adrenalín na ceste. Ak ste niekedy na okreske predbiehali kamión idúci 81km/h, priznajte, však vám ručička na tachometri aspoň na okamih preskočila číslo 90? Bezpečnosť na ceste si niekedy vyžaduje aj takéto správanie. Podľa návrhu Bruselu by v budúcnosti mali mať všetky autá zabudovaný obmedzovač rýchlosti, ktorý by automaticky obmedzoval rýchlosť podľa značiek. Auto by vám nad 90km/h nezrýchľilo, ani keby ste prešliapli podlahu. Dúfajme, že v Bruseli vymyslia aj nejaké certifikované periny, ktorými sa obalíme na minimalizovanie efektov čelnej zrážky.

Ponáhľajte sa pomaly,

Martin Vlachynský
5.9.2013